Kněz s medailemi za veslování

Byli mezi námi

Milovaný spolubratr, kamarád a kněz… stojí napsáno na pomníčku nedaleko Panské Lhoty u Brtnice. Zde 11. září 2012, při vyjížďce na kole, po prudkém sjezdu silničky, P. Jeroným nešťastně havaroval. Za tři dny nato v brněnské nemocnici zemřel.

Na Vysočinu přišel jako kněz, spolu s dalším knězem, Petrem Ivanem Božikem. Psal se rok 2008. Dva premonstráti na faře u sv. Jakuba. O nových farářích se sluší napsat, proto jsem je navštívil.

Vycítit se dala trocha odtažitosti, trocha nedůvěry. Nelze se divit, kněží žijí v poněkud jiném duchovním světě než novináři, kteří se většinou pitvají ve světských záležitostech. Zvláště, když novináře mnohdy zajímal víc Jeronýmův život předtím, než vstoupil do kněžského stavu.

Otec Jeroným byl totiž velkým sportovcem. Až tak velkým, že v juniorské kategorii reprezentoval Československo na mistrovství světa ve veslování. V roce 1990 skončila jeho loď pátá, o rok později byla dokonce stříbrná.

Pak přešel do kategorie mužů. Tvrdě trénoval, a byl vybrán na olympiádu do Barcelony, kde měl jet osmiveslici. Týden před odletem onemocněl a zastoupil ho náhradník.

V reprezentaci zůstal, ale už jen tři roky. „Kdybych byl sportovec typu Jágra, bylo by to asi něco jiného… Ve vrcholovém sportu být dlouho prvním je fyzicky i psychicky velmi náročné. Je to náročné, a nedá se to vydržet moc dlouho. Cítil jsem, že už nemám motivaci dál pokračovat. Pak jsem nastoupil jako technik u telefonních ústředen."

Jak se odehraje přechod z tvrdého fyzického života do toho nehmatatelného, duchovního, může být pro někoho záhadou. Kde bylo to vnuknutí, ten prvopočátek rozhodnutí?

„Bylo to po několikaletém hloubání, hledání, Bůh vás vnitřně volá, a vám se nechce. Ten zápas jsem si prožil docela dost, a byl to několikaletý zápas, kdy jsem se rozmýšlel. Konečné rozhodnutí, že půjdu do kláštera, bylo hodně těžké. Když už jsem se rozhodl, bylo to naopak snadné. I když dát výpověď a říci kolegům, že jdu do kláštera - v tu chvíli si snad mysleli, že jsem někoho zavraždil, když se chci „zašít"."

Foto: Petr Klukan

P. Jeroným Filip Hofmann, O. Praem.
(1973 - 2012)

kněz

Filip Hofmann odešel do kláštera, vystudoval teologii a jako kněz působil ve Znojmě, Praze… a v roce 2008 přišel do Jihlavy a stal se farářem ve Vyskytné nad Jihlavou a Rančířově.

Lidé si jej téměř okamžitě zamilovali. Pro jeho bezprostřednost, přátelskou povahu, „sportovní" duši. S farníky chodil na čundry, vymýšlel farní dny…

Ano, sport měl doslova pod kůží. A nejen on, spolu s farářem Petrem (Ivanem Božikem) a Marianem (ze Znojma) mají webovou stránku hory-opraem.cz. „Jsme katoličtí kněží a strahovští premonstráti. Naším společným koníčkem jsou hory," píše se v ní. A pak už následuje seznam hor, které slezli. A fotky, aby se s námi podělili o dojmy, a text, abychom s nimi prožili, i když z tepla domova, výstup na horu, tam nahoru, blíže k Bohu.

Stránky stále existují, jen fotka Jeronýma-Jerryho je s černou páskou.

V červenci 2012 vystoupal Jerry na nejkrásnější evropskou horu Matterhorn. Na obrovský alpský kamenný zub, vysoký 4478 metrů. Splnil si tak svůj velký sen.

„Stojíme na vrcholovém hřebínku. Je 11:22 hod. Mám slzy v očích. Na třetí pokus, po tolika obětech, zklamáních a dřině, odměna v podobě několika čtverečních metrů vrcholu. Přes silný vítr děláme fotky, kocháme se panoramaty a svačíme. Jsme tu úplně sami. Neděláme žádné velké oslavy, jsme teprve v půlce," píše Jerry.

Po dalších devíti hodinách jsou dole u stanu. Dehydratovaní, ale šťastní. „Nešpory se modlím vleže ve spacáku, a brzo zavíráme oči. Stejně (i přes únavu) nemohu usnout. Před očima mi běhají všechny zážitky, stále se vidím ve stěně, s propastí pod nohama…"

Ve Vyskytné pak farníkům pustil z výstupu i film. Setkání s farníky se konalo v neobývané faře, na dvoře. Do bývalé stáje natáhli elektriku, přinesli stoly a lavice, a pustilo se video. S Jeronýmovým komentářem se lidé z malé vsi rázem ocitli na úpatí obrovité hory a spolu s Jerrym stoupali až na vrchol.

„Tady v tom místě," moderoval video, „je opravdu velký sráz." I při pohledu na video se člověku zamotala hlava – sklon byl naprosto šílený. Jeroným jen s šibalským úsměvem dodal, že by se tam neměl vypravovat člověk se závratí.

Hor měli za sebou tři premonstrátští kněží hodně. A Jerry měl za sebou i různé kousky. Třeba když s farářem Petrem slanili z věže kostela sv. Jakuba. „Zajímavý byl pocit stát (nebo spíše „být zavěšen") vedle obrovských ručiček věžních hodin," napsali kněží na své webové stránky, s dodatkem, aby nedošlo k nedorozuměním, že vše samozřejmě proběhlo se souhlasem vlastníka objektu a po ohlášení na magistrát.

V jednom předvánočním rozhovoru jsem se ho zeptal: „Věřících ubylo, ale Vánoce přesto slaví všichni a v rodinách všem dětem nosí dárky Ježíšek… není v tom nějaký paradox?"

„To slovo paradox je asi nejlepší," odvětil, „všichni slaví Vánoce, ale ne všichni slaví narození Ježíše Krista. Ano, dárky nosí Ježíšek, ale spousta lidí neví, že Ježíšek je ten Ježíš Kristus. Berou ho jako pohádkovou postavu, jako dobrou vílu nebo ježibabu."

Tradice, že dárky nosí Ježíšek, je hezká, ale potěšilo by ho, kdyby se řeklo: Dárky nosí malý Ježíš.

Co mše, to kázání. Není jednoduché pokaždé vymyslet nové. Je to něco, jako psát novinové sloupky. Jak mu to jde? Kde bere tipy? Neopakuje se? Nešlo se nezeptat. Svou odpovědí mě dokonale zaskočil. Pokýval hlavou a řekl: „Někdy jdu k oltáři, a ještě nevím, o čem budu mluvit." Bůh jej ale ve štychu nikdy nenechal.

Když přišel do Jihlavy, v prvním rozhovoru skromně prohlásil: „Nejsem odborník na mládež, ani na seniory, ani na nemocné, ani nejsem nějaký kazatel s velkým K - jsem takový univerzální „voják". V ničem příliš nevynikám, ale mohu dělat vše."

Otec Jeroným vynikal svou přátelskostí, empatií, bezprostředností i touhou zdolávat a vymýšlet. Do srdcí svých farníků se nesmazatelně vryl, a vzpomínku na něj si musí nést každý, kdo se s ním byť jen letmo setkal.

Pomníček nedaleko Přímělkova, umístěný hned za svodidly malé silničky, kde se moc nejezdí, je ze žuly, a v podobě hory, které měl tak rád. Připomíná kněze, kamaráda a sportovce, kterému bylo jen 39 let.

Petr Klukan
klukan@jihlavske-listy.cz

Good bye, Larry!

■ Arif Salichov

To jsem ještě sloužil, byla šedivá listopadová sobota, před polednem, a já se vracel z budovy soudu, kde se rozhodovalo o mém návrhu na vzetí do vazby. Koho, si nepamatuji. To další nezapomenu, co budu živ.

Chtěl jsem si dát někde ve městě kafe, když mi zazvonil mobil. Volala policie. Snad nemají podnět k další vazbě, pomyslel jsem si mrzutě, ale bylo to mnohem horší. Hlásili mi, že jedou k ohledání místa činu, sebevraždy oběšením. A uvedli jméno a příjmení zemřelého.

„Jaký ročník narození?" zeptal jsem v ošklivé předtuše.

Řekli mi ho.

„Chci tam jet s vámi."

Viděl jsem za svůj profesní život desítky mrtvých, na místě činu i na prosektuře. Včetně toho masakru na dálnici počátkem devadesátých let, kde ležela hned čtyři těla. Člověk si na to svým způsobem zvykne, musí, jinak by svou práci nemohl dělat. Teď jsem vstupoval do bytu v přízemí činžovního domu a cítil jsem úzkost. Všude čisto a uklizeno, majitel nebyl žádný pobuda.

„Je to on?" zeptali se mě.

„Nejsem si úplně jistý. Smrt člověka promění."

„Tady na stole má doklady."

Poslední naděje, že jde jen o shodu jmen, se rázem rozplynula. Byl to on, Larry, můj kamarád z dětství, spolužák ze školky i z devítky. Bydleli jsme kousek od sebe, zažívali spolu svá chlapecká dobrodružství, hráli fotbal i hokej. Byl to asi nejveselejší a nejvtipnější člověk, jakého jsem kdy poznal. Obyčejný chlap, ale úžasně rtuťovitý a hravý, věčný smíšek se smyslem pro humor, dokázal každého nakazit svým optimismem.

Fejeton

Mluvil jsem s ním asi před půl rokem, na konci Komenského ulice (je to zvláštní, u mnohého z těch, kdo odešli, si pamatuji, kdy jsem ho viděl naposled). Řekl mi, že šel do předčasné penze.

„Nezáleží na tom, jak velký důchod bereš, ale jak dlouho ho bereš", usmál se tenkrát.

„Proč to udělal, nevíte?" ptám se policajtů.

„Hrál na automatech. A nasekal dluhy… Kam chcete odvézt, doktore? "

Sedím v baru u kafe a cigarety, volá další kamarád a spolužák.

„Už to víš?"

„Před chvílí jsem přijel z jeho bytu."

„Dlužil i mně. Ale já bych mu ty peníze klidně odpustil", říká ten na pohled drsný hromotluk a slyším, že brečí.

To se stalo před několika lety. A nedávno se mi dostal do ruky otevřený dopis bossů zdejšího hazardu, chtějí po otcích města odklad účinnosti vyhlášky o zákazu provozování loterijních her o jeden rok. Na základě přesných čísel varují, o kolik přijde město na odvodech, kolik nezaměstnaných bude mít zákaz her na svědomí, zdůvodňují, jak celostátně klesá počet patologických hráčů a jak je společenská nebezpečnost hazardu vlastně zanedbatelná.

Chce se mi zařvat něco hrozně sprostého. Ještě mi, slovutní páni statistici, chvíli povídejte o té vaší neškodné zábavě! Já ho tam viděl viset za krk, na provaze zavěšeném na háku po lustru, s nedopitou lahví červené limonády u nohou. A nikdy se toho smutného obrazu nezbavím.

Nemůžu už pro tebe, Larry, nic udělat. Jen slibuji, že kdyby náhodou někoho ještě napadlo dát hazardu ve městě zelenou, půjdu tvrdě proti. Good bye, Larry.

Z tvorby našich čtenářů

Život je boj

Život je boj,
ale nesmíš to vzdát,
klidně se boj,
ale pokus se smát.
Když tě k zemi srazí,
neválej se v prachu,
vyhrab se z nesnází,
a postav se strachu.
Někdy je to těžké,
to je fakt,
ale nesmíš se bát,
A musíš bojovat.
Stůj si za svým,
vždy a všude,
a uvidíš,
líp zas bude.

Lukáš Láník
(Autor spolupracuje s jihlavským spolkem Ji.na.k)

Soutěž JL: Naše svatba

Měli jste svatbu před měsícem, před rokem, před deseti, třiceti lety?
Pošlete nám vaše svatební foto a vyhrajte romantickou večeři ve Wellness Hotelu Harmony v Třešti.

Pozor! Své příspěvky můžete posílat až **do 26. 2. 2016.**
e-mail: brabencova@jihlavske-listy.cz
pošta: Jihlavské listy, Fritzova 34, 586 01 Jihlava
Podmínkou účasti v soutěži je bydliště v Kraji Vysočina.
(Nezapomeňte připojit své kontaktní údaje - telefon a adresu)

010-20D

Hrnkový

Fejeton

Moje technické znalosti končí u skoby, a já se proto už léta vyhýbám všem novinkám, taky mi dlouho trvalo, než jsem v redakci vyměnil psací stroj Conzul za počítač, a to ze stejného důvodu, abych mohl dál psát a odesílat horácké aktuality na tvořící se stránky našich novin. Při každém zapnutí počítače běhala na obrazovce řada čísel, až do chvíle, kdy mi ten přístroj nabídl stránku k psaní fejetonu, úvahy, zamyšlení, zpravodajské aktuality, a já zbožně zmáčkl klávesu a pozoroval kurzor na displeji, který poblikával, jako by se mě ironicky ptal – Tak začneš psát?

Člověk se během života vyvíjí, ale v zásadě se nemění, což mi osud občas připomene. Naposledy při návštěvě dcery, která mi ve dveřích darovala hrnek s poznámkou, abych jí zavolal, až si v něm uvařím kávu nebo čaj – Slibuješ? – usmála se, dala mi pusu, a zatímco já kýv´ a prohlížel si hrnek, zmizeli s manželem v davu, který putuje po kamenné dlažbě židovského ghetta od Přední k Zadní synagoze.

Hm, na co mi tak asi bude černý porcelánový hrnek, když si tradičně dělám kávu v šálku z varného skla? – bručel jsem, ale darovanému koni na zuby nekoukej, a tak jsem ho postavil do poličky, nakonec mi to ale nedalo, sliby se mají plnit, a proto jsem se odhodlal uvařit si čaj v darovaném hrnku, a stala se podivuhodná věc, na té nádobě se přímo proti uchu zjevila vnoučata, Vojtěch s Esterkou! – Zázrak! – zašeptal jsem, vylil kávu do dřezu a běžel ukázat ten div sousedům.

Paní Kheková mi pozorně naslouchala, pak si vzala hrnek do ruky, zavolala manžela, oba pokyvovali hlavami, načež mě požádali, abych jim ukázal, kde přesně stojí Ester a kde Vojtěch, jestli nalevo nebo napravo, a přitom se divně tvářili. – Cák to nevidíte? – užasl jsem a ztuhl úlekem, protože na hrnku nebylo vůbec NIC. To se opakovalo i při druhém pokusu. Okamžitě jsem se rozběhl k sousedům. Jenže na hrnku zas NIC nebylo. Potřetí se už podívat nechtěli. Od té doby mě Khekovi zdraví zdálky a podezřívavě si mě přitom prohlížejí.

Víra někdy zahrnuje mnoho pravd, které si zdánlivě odporují – prohlásil kdysi geniální matematik a filozof Blaise Pascal, ale já ten hrnek stále MÁM, jenže vy mi, přátelé a znalci technických zázraků, asi taky nevěříte.

Jan Schwarz